रयत शिक्षण संस्था, सातारा.

इयत्ता ५ वी | **प्रथम सत्र परीक्षा २०२२ - २३** | गुण - ४०

वेळ २.०० तास | **विषय - परिसर अभ्यास भाग १ व २** | पेजेस - २

परिसर अभ्यास भाग - १

१. अ) कंसातील योग्य पर्याय निवडून विधाने पूर्ण करा. ३

१) चंद्र हा पृथ्वीचा ..... आहे.

(ग्रह, तारा, उपग्रह)

२) संत गाडगेबाबांनी कीर्तनातून गावाच्या .....महत्त्व पटवून दिले आहे.

(साक्षरतेचे, स्वच्छतेचे, शांततेचे)

३) आपली शाळा म्हणजे आपले घराबाहेरचे ..... असते.

(जग, कुटुंब, घर)

ब) चूक की बरोबर ते लिहा. २

१) आपला भारत देश शेती प्रधान आहे.

२) नाकतोडा पक्ष्याला खातो.

क) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) ३

१) पृथ्वीच्या सर्वात जवळ कोणता तारा आहे ?

२) सहिष्णूता म्हणजे काय ?

३) सार्वजनिक समस्या कशा सुटू शकतात ?

४) प्रत्येक मुलामुलीचा कोणता हक्क आहे ?

५) भूरुप म्हणजे काय ?

२. अ) शास्त्रीय कारणे द्या. (फक्त १) २

१) दुपारचे जेवण झाल्यावर उरलेले जेवण फ्रिजमध्ये ठेवतात.

२) पृथ्वीवरील सर्व वस्तू पृथ्वीवरच राहतात.

ब) खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) ४

१) विषुववृत्तामुळे निर्माण होणारे पृथ्वीचे दोन भाग कोणते ?

२) ढग कशाचे बनलेले असतात ?

३) आपण कोणत्या अनिष्ट प्रथा कायद्याने बंद केल्या ?

क) खालील घटकांसाठी चिन्हे व खुणा तयार करा. २

१) राखीव वने : २) विहीर :

३. अ) टीपा लिहा. (फक्त - २) ४

१) जलचक्र - २) सेंद्रीय शेती - ३) वनकटाई -

ब) खालील उपप्रश्न सोडवा. (फक्त -१) ४

१) 'श्रमदानातून ग्रामसफाई' ही संकल्पना स्पष्ट करा.

२) सिंचनाच्या सुधारित पद्धती कोणत्या ? त्यांचे फायदे कोणते ?

Scanned by CamScanner

परिसर अभ्यास भाग - २

४. अ) कंसातील योग्य पर्याय निवडून विधाने पूर्ण करा. ३

१) आपण वापरतो ती दिनदर्शिका ..... वर आधारलेली असते.
(तिथीवर, पृथ्वीच्या गतीवर, इसवी सनावर)

२) पृष्ठवंशीय प्राण्यांच्या वर्गातील सर्वाधिक उत्क्रांत टप्पा म्हणजे ..... प्राणी होय.
(सस्तन, जलचर, उभयचर)

३) शक्तिमान मानव प्रामुख्याने ..... वस्ती करीत होता.
(गुहांमध्ये झोपड्यात, मातीच्या घरात)

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) ३

१) आदिमानवाची प्रजाती प्रथम कोठे अस्तित्वात आली ?

२) एकपेशीय सजीव प्रथम कोठे निर्माण झाले ?

३) इसवी सनाच्या पहिल्या शंभर वर्षांचा काळ कसा लिहिला जातो ?

४) गावाच्या विकासात अडथळे केव्हां निर्माण होतात ?

क) खालील विधानांची कारणे लिहा. (कोणतेही एक) २

१) बुद्धिमान मानव आवाजाला हवे तसे वळण देऊ शकत होता.

२) डायनोसॉरच्या महाकाय प्रजाती नष्ट झाल्या ?

५. अ) खालील उपप्रश्न सोडवा. (कोणतेही दोन) २

१) प्राण्यांची दोन वैशिष्ट्ये लिहा.

२) कालमापन करण्यासाठी कोणत्या वैज्ञानिक पद्धतींचा वापर केला जातो ?

३) 'आनुवंशिकता' म्हणजे काय ?

ब) खालील तक्ता पूर्ण करा. २

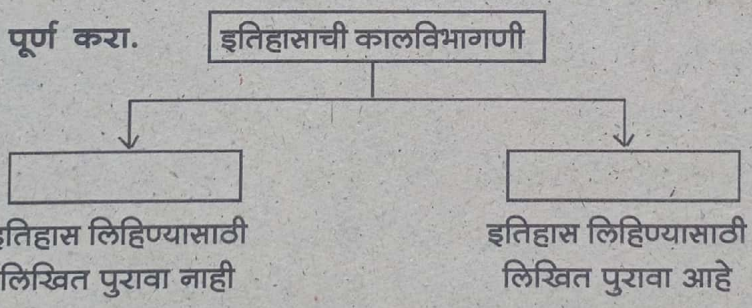

क) खालील उपप्रश्न सोडवा (कोणतेही - १) ४

१) सूर्य व सूर्याभोवती फिरणारे ग्रह कसे निर्माण झाले ?

२) पुढील तक्त्यात इतिहासाच्या साधनांचे वर्गीकरण करा.

इतिहासाची साधने - नाणी, पत्रव्यवहार, किल्ले जात्यावरील ओव्या, भांडी, ताम्रपट, वाडे, शिलालेख, लोकगीते, स्तंभ, चरित्रग्रंथ, लेणी, लोककथा

भौतिक	लिखित	मौखिक

Scanned by CamScanner